

Výzva pro autory k zasílání příspěvků do monotematického čísla PedOr 2/2021

Výchova v přírodě

Výchova v přírodě má za sebou, a to nejen na našem území, poměrně dlouhou a v zásadě úspěšnou cestu rozvoje. Doprovázela nás na ni zvučná jména klasiků 19. a první poloviny 20. století, jako byl H. D. Thoreau, E. T. Seton, nebo u nás E. Štorch, ale i autoři, kteří se ve druhé pol. 20. stol. přímo zabývali výchovnými otázkami v kontextu přírodního prostředí. Z našich autorů to byli např. J. Kocourek, M. Stárek, Z. Teplý, A. Gintel, P. Holec nebo J. Neumann. Jejich pozornost se střídavě zaměřovala na táboření, turistiku či metodiku využití moderních forem pobytu v přírodě. Zcela zvláštním fenoménem v tomto směru bylo dílo J. Foglara, který spojoval zájem o přírodu s výchovnými hodnotami jako je čestnost v jednání, kolektivita a přátelství a zároveň zdůrazňuje další principy, které jsou s pobytem, a tedy i výchovou, v přírodě spjaty – romantiku a tajemství. Zásadní je však důraz Foglara na celostní (holistické) výchovné působení (ne na dílčí části, ale na osobnost jako celek).

Pojem „výchova v přírodě“ se vyvíjí a změny v jeho obsahu ovlivňují i samotnou praxi při využívání aktivit v přírodě. Na počátku dvacátého století byl pojem používán v podobném významu jako „školy v přírodě“. Postupně však toto zaměření na školní i mimoškolní práci začalo vstřebávat nové poznatky od populárních mládežnických organizací, tedy především skautů, woodcrafterů, Ligy lesní moudrosti, Turistických oddílů mládeže. Do vývoje výchovy v přírodě také podstatnou mírou promlouvá hnutí Outward Bound, pokračovatel myšlenek Kurta Hahna.

Přípravované monotematické číslo časopisu očekává autorské rukopisy, které budou zaměřeny na problematiku výchovy v přírodě, potažmo Outdoor Education:

- Výchovná a vzdělávací činnost v přírodě v rámci volnočasových NNO
- Lesní a zahradní pedagogika
- Školy v přírodě a školní projekty v přírodě
- Zážitkové kurzy a zimní zážitkové kurzy
- Sporty v přírodě (orientační běh, cyklistika, vodní turistika, lezectví aj.)
- Environmentální výchova a ochrana přírody

Očekáváme texty, které teoreticky, přehledově či výzkumně uchopí nejen výše uvedená témata.

Časový plán přípravy monotematického čísla PedOr 2/2021 je následující:

- Abstrakty příspěvků v rozsahu 1–2 stran zasílejte do 30. 9. 2020 na mackur@pf.jcu.cz.
- V abstraktu uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ: studie (rozsah cca 20 normovaných stran); diskusní příspěvek nebo esej (rozsah cca 10 normovaných stran), cíl a obsah příspěvku.
- Abstrakty budou posouzeny garanty čísla a do 15. 10. 2020 obdrží jejich autoři vyrozumění o dalším postupu.
- Termín pro odevzdání studií je stanoven na 15. 12. 2020.
- Následně studie projdou standardním recenzním řízením – recenzní posudky budou autorům průběžně zasílány spolu s žádostí o provedení úprav do 15. 2. 2019.
- Poté bude číslo redakčně zpracováno a předáno do tisku.

Editory čísla jsou: Richard MACKŮ, Jan PETR (JU v Č. Budějovicích) a Ivo JIRÁSEK (UP v Olomouci). Toto monotematické číslo „výchova v přírodě“ vzniká s odbornou garancí ČPdS - Sekce pro Pedagogiku volného času.